

lige Udvalg, naar det er sammen, ogsaa kan beskæftige sig med andet — endogsaa efter eget Initiativ — end blot med sit Arbejde med Kirkeforfatningen. Man kunde altsaa sige, det gaar lige op: Menighedsraadet har en Virksomhed ved Siden af at være Valgkorporation, og det kirkelige Udvalg har Opgaver ved Siden af at være raadgivende for Kirkeforfatningen. Men der er dog den lille Forskel, at Menighedsraadens Virksomhed fortsættes de 6 Aar igennem ud over det at være Valgkollegium, medens derimod det kirkelige Udvalgs Virksomhed standser, saa snart det har afgivet sin Betænkning. Der staar nok, at det har Initiativret, men naar det ikke har Adgang til at komme sammen, betyder det selvfølgelig intet. Det er altsaa ikke lige for lige. Det er imidlertid en Anke, der nok kunde rejses, men som for mig ikke er af saa overordentlig stor Betydning. Ganske anderledes forholder det sig, naar Spørgsmaalet bliver om den Indflydelse, som Menighedsraadene ville faa paa Præstebesættelserne i Fremtiden. Thi derom kan der fornuftigvis ikke være nogen Tvivl, at Spørgsmaalet om Præstebesættelserne i første Linie hører til de Spørgsmaal, som man har forlangt, at Kirken, d. v. s. det kirkelige Udvalg, skal høres om, førend der sker noget. Det er ogsaa ganske rigtigt angivet i Betænkningen, at det Afsnit, som handler om Præstevalg, skal gaa ud. Men saa er det aldeles inkonsekvent, at man dog smugler en lille Bestemmelse ind, som faktisk kan blive af meget stor Betydning for Besættelsen af Præsteembederne. Selv om man vil trøste sig med, at det kun skal gælde i 6 Aar, saa er 6 Aar for længe, til at man rolig kan se derpaa, ikke at tale om, at der jo dog er Sandsynlighed for, at man, naar man først en Gang er kommen ind derpaa, vil søge at opnaa en Forlængelse ud over de 6 Aar, selv om man ikke til den Tid har faaet en Kirkeforfatning. Det er Begyndelsen, der dér er afgørende, det vigtigste, og det er altsaa den rette Tid at gøre Indsigelse, naar man begynder paa noget, der er fejl; man kan ikke trøste sig med, at det ikke varer længere end i 6 Aar, og at det altid kan ændres. Det er en fuldkommen rigtig Bemærkning fra den højtærede Ordførers Side, og ogsaa fra den højtærede Minister, at der intet er, som giver Menighedsraadet nogen Ret til at blive hørt. Den lille Bestemmelse, der foreslaas indsat i § 16, gaar jo ikke ud paa, at Menighedsraadet bør høres, det er i alt Fald foreslaaet

ændret af Flertallet, og jeg forudsætter, at man skal læse det saaledes, som det vil komme til at se ud, naar Ændringen vedtages, nemlig at Menighedsraadet *kan* høres. En Ret for Menighedsraadet antager jeg altsaa, at Forslaget ikke vil skabe, men dermed er paa ingen Maade sagt, at denne Bestemmelse ikke har nogen Betydning; thi det beror jo alene paa den højtærede Minister. Han kan give den en saa indgaaende Betydning for Præstevalget, at han kommer til at udøve en langt videregaaende Myndighed, end om hans eget Forslag om den Virksomhed, som Menighedsraadene skulde udøve, var blevet vedtaget. Han faar her en ligefrem Anvisning paa at høre Menighedsraadene, som det er hensigtsløst at give ham, naar man ikke forudsætter, at han vil benytte den og benytte den i vid Udstrækning. Og man vil jo ikke give en Bemyndigelse til at høre nogen, som man er imod skal faa Indflydelse, naar han bliver hørt. Det tror jeg er sikkert. Det er ogsaa blevet bemærket, at Ministeren ogsaa uden en saadan Bemyndigelse er berettiget til at høre, hvem han vil. Den højtærede Minister faar jo saa mange Raad ved saadanne Lejligheder, men der er den store Forskel, at Ministeren ikke har den mindste Forpligtelse til at følge disse Raad. Den højtærede Minister kan raadspørge mig om Besættelsen af et kirkeligt Embede, det kan han gøre, men det har ganske vist ikke den allermindste Betydning, hvad min Mening er. Ligeledes vil den højtærede Minister *kunne* høre Menighedsraadene, det staar ham frit for ogsaa uden denne Bestemmelse i Loven, men deres Mening har jo saa ikke den mindste legale Betydning og Vægt. Det er netop Sagen, at naar vi her indføre i Loven, at Ministeren kan høre Menighedsraadene, er det ikke for at fortælle ham, at uden det er det ham forbudt at gøre det. Det betyder tværtimod, at man forudsætter, at Menighedsraadens Mening skal kunne tillægges en særlig Betydning af Ministeren. Der ved kommer man til i Virkeligheden i de 6 Aar faktisk at lade Menighedsraadene øve en Indflydelse paa Besættelsen af Præsteembederne, som jeg i alt Fald under ingen Omstændigheder vil være med til, og jeg haaber, at det gaar mange som mig. Det var særlig dette Punkt, som det var mig magtpaaliggende at faa klaret af den højtærede Minister.

Der er et andet Punkt, som er af meget ringere Betydning, men som blev nævnt af det ærede Medlem for 9de Kreds